

Laatdienst 2 december 2007

Teresa Takken

Serie: klinkende namen: David en Bathseba

Bijbellezing: 2 Samuel 7, 11 en 12

Inleiding

Ben je op zoek naar spanning en sensatie? intriges, spionage? tot het uiterste aan overlevingstochten? "Crime Scene Investigations", "Silent Witness", "Lost"... noem je favoriete detective of actie film... De bijbel heeft het allemaal. Niets kan er tegen op! Zou deze de reden zijn waarom de bijbel het meest verkocht boek in Nederland was in het afgelopen jaar? Zeker als het om dit verhaal gaat, hebben we eindeloze thematiek ter overweging!

Is dit verhaal over de relatie tussen David en Bathseba een oud verhaal dat "niet van deze tijd" is? Of is het **JUIST** van deze tijd, en daarom ook zo spannend? Of, "ja, het is zeker van deze tijd, en omdat wij voor onze tijd schamen, O, aub dit verhaal liever niet!"

Is dit een verhaal van "ik heb alles, en ja, ik wil meer"? of, "als ik maar **DIE** of **DAT** had, **dán** zou ik gelukkig worden..."? of, "wat is het moeilijk de waarheid onder ogen te zien!"

Hoeho? Ik? Wij, hier, 'Laatdienst-heiligen'? Wij, spanning en sensatie zoeken in intrigerende relaties? met ons is het geen soap serie, hoor! Of wel? Elkaar wegdenken, wegduwen, uitwissen,

ontvluchten (psychologisch) moorden? In de politiek (vluchtelingen eruit...), op het werk (MIJN idee was het...), eerder gemaakte afspraken (mijn huwelijk) ondergeschikt maken aan 'nieuwe liefdes': hetzij mensen, of een nieuwe baan, nieuwe projecten, of verslavingen (computer, drank, 'zappen' met de tv, seks, eten...?)

Mogen we niet van meerdere mensen en projecten houden? Mogen we ons dan niet elke keer integer afvragen, "welke vorm past bij deze bloeiende relatie (of plan), gezien mijn eerder gemaakte afspraken?" zodat wij niet over grenzen gaan?

Zo gaan we samen met David en Bathseba in de tent van God, dichtbij de Ark van het Verbond zitten, zingen, en luisteren naar lezingen en samen bidden. Wij gaan ons afvragen en bevragen, om diep in onze harten en zielen naar onze intenties te durven kijken.

En dit alles plaatsen we in het hart van God, die alles ziet, begrijpt, vergeeft. God, die ons een vrede wenst die alle verstand, misverstand, toestand, afstand en weerstand te boven gaat!

Samen met David die zijn vreugde wist uit te dansen, uit te zingen: David toen, wij nu, Kom en verheug je, want de tijd is gekomen dat het licht aan zal breken, kom!

Overweging

Kind geboren met een loflied op zijn mond: aan God toegewijd, met elke wezel van zijn wezen! Grote verzoener onder de mensen, beroemde Vredestichter. Ondanks de jaloezie van Saul, heeft David hem en zijn zoon, Jonathan, altijd lief gehad en bleef hen trouw. Door God gezalfd tot Koning van geheel Israël. Stralend voorbeeld voor allen!

Hoe kon hij zo diep zinken? Hoe is het zo ver gekomen? overspel, samenzwering, moord vanuit voorbedachte rade.

Je kent het verhaal: de man van Bathseba, zijn minnares, Uriah, uit de weg te ruimen en dan met Bathseba verder in klaarlichte dag samenwonen. Schandalig! Je ziet de mensen hoofdschuddend weglopen: gebroken vertrouwen, teleurstelling alom.

In onze voorbereidingsgroep hebben we ons de vraag gesteld: wat is hieraan voorafgegaan?

Inderdaad, ook Teleurstelling!

David's eigen verhaal van teleurstelling:

"Ten ere van U wilde IK de grootste en de mooiste tempel bouwen, O God, juist omdat U mij zo rijkelijk geschonken heeft. En u zegt nu tegen me, dat u een ANDER kiest? Oke, mijn nakomeling mag 'de tempel der tempelen' voor u bouwen? Maar TOCH .. U gunt mij 'rust' in een huis dat U aan mij schenkt.?"

Hoe zit het met ónze teleurstellingen?

"Mijn zoon handelde uiterst integer: 2 weken voordat hij zijn diploma zou krijgen, kwam hij in opstand tegen de leerkrachten die buitenlandse klasgenoten mishandelden, en werd voor zijn trouw en eerlijkheid door de leerkracht gestraft... geen diploma!"

"Ik heb jaren aan dat project gewerkt, en management doet nu alsof zij het allemaal bedacht hebben..."

"Ik was eerlijk naar de verzekeraar toe, en nu moet ik uiteindelijk méér betalen..."

"De kerk deugt niet: pedofiele priesters, dominees..."

"Al die jaren heb ik jouw universiteit studie betaald door toiletten schoon te maken, en jij heb de lef om mij te berichten - via email - dat jij van door gaat met een ander?"

"Mijn dochter heeft haar hele leven aan God toegewijd: haar tijd, talenten... waar was God toen zij in dat ongeluk verkeerde?"

"Waar was God toen in de oorlog mijn kind mishandeld en verkracht was, gemarteld en vermoord?"

"Het eelt om mijn hart is te hard nu na zo veel jaren; mijn partner is te vaal te ver gegaan."

... vul maar in met je eigen teleurstelling.

Is het niet zo dat als wij onze teleurstelling(en) niet gezond weten te uiten dat ze terugkomen in wraakacties, of in desinteresse, of in depressie... of, troost in de armen van een ander?...

Opeens lijkt David niet zover van ons af.

En toen? Wat deed David met die gevoelens van teleurstelling?

Naar de tent van de Heer ging hij bidden: zo herkenbaar:

"Oke, oke..., directie zal het beter weten; zij hebben toch alle overzicht, en ik ken maar een deel van het plan..."

"Mijn man weet het beter, werkt hard... en, ach, er zijn ergere dingen dan zijn X probleem.... het is allemaal goed zo, toch?"

"Schijnbaar ziet God het anders... ik zie toch maar een deel van geheel; God zal het zeker beter weten dan ik..."

"God heeft zijn redenen"... maar toch?....

En David zelf? 'Natuurlijk HEER, weet u wat best is; met wie praat ik? U, die mijn beker deed vullen tot overvloeien, die mij álles heeft geschonken, wat heb ik níet? U zorgt voor mij en wil zelfs dat ik nu 'rust' mag kennen. Zorg ook dan goed O God voor mijn nakomelingen.'

en toch...en toch ....verdriet, teleurstelling, mijzelf troostend sussen en de confrontatie uit de weg lopen kan tot ándere problemen leiden: ik kan er depri van worden en niet meer naar mijn werk willen gaan, niet meer 'in de lente er-op-uit met het leger zoals de koning hoort te doen', en gaan liggen...en lopen...en..afgeleid worden door de verleidelijke buurman/vrouw; mij opsluiten in mijn werk, computer; projecten, verslavingen.

Wat maakt een goed mens? Een mens zonder zonde? Of, is een goed mens iemand die schuld bekent, die eigen verantwoording aflegt voor eigen gedrag/handelen? Die bekeert en verzoent waar mogelijk? Iemand die steeds naar 'ver-zoening' streeft; naar ver-een-iging ('at-one-ment' in het engels)? God toont zich keer op keer als een God van Leven, en niet van de dood. "God wenst jouw dood niet, David..." (Nathan) Maar, wie kan leven onder zo een last van eigenschuld? In diep berouw om zijn zonde, begeeft David zich naar de Ark van het Verbond... wetend, wie die aanraakt, sterft!
David ligt er overheen in tranen, wetend dat het zijn dood zal betekenen "Ik kan niet met mijzelf leven na alles wat ik gedaan heb"... zelfmoordpoging uit diepe verzinking in zelf-haat (nummer 1 psychiatrische ziekte in dít land in onze tijd)....
God tilt hem op tijdens zijn schuldbelijdenis (psalm 51, "herschep mijn hart, O God,

maakt het zuiver") David ontdekt opeens tijdens het bidden:"ik leef.. ik ben niet dood! Geprezen is deze wonderbaarlijke God die mijn leven schenkt ondanks alles wat ik misdaan heb!" God eist de dood niet, nodigt ons telkens weer uit tot nieuwe inzichten, nieuw leven...

Wat een opluchting, de waarheid en onze gevoelens te uiten! Het biedt ons nieuwe kansen en nieuwe wegen om met elkaar verder te gaan? Leidt het binnenvetten niet tot blokkades/vastzitten in eigen gevangenis? Straft God ons, of, straffen wij onszelf en anderen? Leggen wij ons en anderen vast? Zitten wij niet vast? Is het de Ene niet, die ons leert ons met onszelf en anderen te verzoenen? - die ons verlost, en herenigt? - die ons 2e kansen aanreikt? Waarom kunnen we dat nog niet met elkaar...?

Is het zo moeilijk om 'het goede te doen'? Is het niet zo, dat het juist makkelijk is om 'het goede te doen' maar soms moeilijk aan de weet te komen van 'wat het goede is'? Eens tot de nodige inzicht gekomen, is het niet makkelijk voort te zetten met de vereiste actie? Is het volgen van mijn geweten zo moeilijk, of, is het niet eerder dat het moeilijk is om kennis te maken met mijn geweten; mijn geweten de kans te geven in deze maatschappij van overgehaast, gestresst, opgejaagd wezens die wij geworden zijn? Maken we ons niet ziek en disfunctioneel door ons ge-chase door het leven... waar naar toe? Waarom gaan mijn ogen kijken naar een ander? Waarom staat 'opeens' mijn ziel voor een ander open?

Ongelukkige mensen maken anderen ongelukkig. Bathseba was ongelukkig... Ongeluk verspreidt zich als een olievlek door gezin, vriendenkring, werkterrein, landen, leven. Onbewust laat ik mezelf en

anderen lijden: deze is de gekte van onze wereld, aldus psychologen, die te vinden is in de kleinste gemeenschap als een relatie tussen twee personen, die uiteindelijk vaak, helaas, tot geweld leidt... en dus meer 'zelf-haat'.

Zou het niet zo blijken dat als ik mijzelf de ruimte, tijd, rust biedt om mijn ziel (=geweten, hart) te (leren) kennen. Dat het eenvoudig en juist energiegevend zou kunnen zijn om mijn geweten te volgen? Heb ik niet zelf-inzicht nodig? Inkeer, transformatie van mijn gevoelens en mijzelf, .ipv altijd naar buiten grijpend: "daar is de boodschap... die weet het", "daar moet ik bij horen... dit moet ik dragen", "dat moet ik kopen..."

Negatieve kritiek op anderen is altijd makkelijk te 'pakken' en te vatten, te redeneren en lang over na te praten en denken... (zeuren).

'Liefde en geluk' zijn minder tastbaar, 'welzijn', 'licht in ons midden', hart-energie... mooie woorden voor een gedicht of een lied, aardig, maar, ja... reëel? Júíst reëel omdat gevoelens van het hart, de liefde, zetten het redeneren stil, en denkwerk tot rust; DAARIN kan de liefde licht en energie geven, en mij een bedding bieden van een vrede (die alle verstand te boven gaat..) een algehele welzijn...

Waar draait het allemaal nu eenmaal om? Waar ben ik voor geboren? Waarheid? Gerechtigheid? Blijkbaar niet helemaal: David en Bathseba waren uiteindelijk verzoend met God en de mensen, en door God gezegend tot een voorbeeld echtpaar voor de nakomelingen, voor ons.

Waarom ga ik verloren? Wat maakt mijn pijn dragelijk? Wat geneest eenzaamheid? Wat stelt iemand in staat om geduldig en trouw bij een ander zij aan zij door het leven te gaan? Wat stelt men in staat om de bergen in het hart te verplaatsen?

Waarom vind ik troost temidden verdriet en verlies? Wat geeft het leven lust en zin? Wat herstelt mijn eer, mijn hoop, mijn geloof?

Is het niet de liefde die aan dit alles voldoet?

is het niet de liefde waar alles in het leven omdraait en er toe doet? - een liefde die vanuit een diepe vrede geboren is, een diepe innerlijke vrede die alle verstand te boven gaat? - alle verstand, toestand, misverstand, afstand, misstand en weerstand te boven gaat?

"Herschep mijn hart O God, maak het zuiver"... Lang leve de liefde, alles draait erom!
Amen.